

Національна всеукраїнська музична спілка
Дніпровська академія музики

**МУЗИЧНИЙ ТВІР
У СВІТЛІ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОЇ
ЕВОЛЮЦІЇ ЕПОХ
та
ОРИГІНАЛЬНИЙ РЕПЕРТУАР
ЯК ДЕТЕРМІНАНТА
МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ**

МАТЕРІАЛИ
наукових конференцій

Дніпро
2025

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Дніпровської академії музики
Протокол № 5 від 30.04.2025 р.

Редакційна колегія:

НОВІКОВ Ю.М. – заслужений діяч мистецтв України, доцент, професор кафедри музикознавства, композиції та виконавської майстерності, ректор Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
БЕРЕГОВА О.М. – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музикознавства, композиції та виконавської майстерності Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
КАЛАШНИК М.П. – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музикознавства, композиції та виконавської майстерності Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
ГРОМЧЕНКО В.В. – доктор мистецтвознавства, професор, проректор з наукової, творчої та міжнародної діяльності Дніпровської академії музики, редактор-упорядник (м. Дніпро);
КАПЛІЄНКО-ІЛЮК Ю.В. – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музикознавства, композиції та виконавської майстерності Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
ЩТОВА С.А. – кандидат мистецтвознавства, доцент, професор та завідувач кафедри історії та теорії музики Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
ВАРАКУТА М.І. – кандидат мистецтвознавства, доцент, професор та завідувач кафедри музикознавства, композиції та виконавської майстерності Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
ТУЛЯНЦЕВ А.А. – кандидат мистецтвознавства, доцент, професор та завідувач кафедри вокально-хорового мистецтва Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
БАШМАКОВА Н.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент, професор та завідувач кафедри народних інструментів Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
КУПІНА Д.Д. – кандидат мистецтвознавства, доцент, професор кафедри історії та теорії музики Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
ГОНТОВА Л.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії та теорії музики Дніпровської академії музики (м. Дніпро);
ФУРДУЙ Ю.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії та теорії музики Дніпровської академії музики (м. Дніпро).

М 898 Музичний твір у світлі культурно-історичної еволюції епох та оригінальний репертуар як детермінанта музично-виконавської творчості: матер. наук. конф.: XX Всеукр. дворівневої наук.-практ. конф. (з міжнар. уч.) та наук.-метод. конф. у рамках II Міжнар. конкурсу викон. на акад. народ. інстр. «DniProFolk» під час Форуму викон. на акад. народ. інстр. Міжнар. фест. муз. мист. «Музика без меж» / Дніпровська академія музики. Дніпро: ДАМ, 2025. 127 с.

Збірник укладено на основі матеріалів XX Всеукраїнської дворівневої науково-практичної конференції (з міжнародною участю) «Музичний твір у світлі культурно-історичної еволюції епох» (7 – 8 квітня 2025 р.) та науково-методичної конференції «Оригінальний репертуар як детермінанта музично-виконавської творчості» (1 – 3 квітня 2025 р.), що відбулась у Дніпровській академії музики в рамках II Міжнародного конкурсу виконавців на академічних народних інструментах «DniProFolk» під час Форуму виконавців на академічних народних інструментах Міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Музика без меж».

Данилюк Яна,
старша викладачка кафедри народних інструментів
Харківської державної академії культури
<https://orcid.org/0000-0001-6173-1040>
yana-danyliuk@xdak.ukr.education

ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ДОМРОВОМУ ВИКОНАВСТВІ: РОЛЬ ОРИГІНАЛЬНОГО РЕПЕРТУАРУ

Українське академічне музичне мистецтво перебуває в стані активного переосмислення національних цінностей, зокрема в площині репертуарної політики. У контексті культурної деколонізації та модернізації мистецької освіти особливої ваги набуває формування оригінального українського репертуару для народних музичних інструментів. Народно-інструментальне виконавство, маючи глибокі історичні корені, пройшло складний шлях розвитку, поступово інтегруючись у сферу професійного музичного мистецтва. Упродовж ХХ століття цей жанр еволюціонував, трансформуючись «від різновидів традиційної народної творчості до невід’ємної складової професійного музичного мистецтва європейського типу» [1, 124]. Це засвідчує поступове формування академічного підходу до народно-інструментального виконавства та підкреслює роль оригінального репертуару у процесах формування української музичної ідентичності у домровому виконавстві.

Як невід’ємний елемент української музичної традиції, домра потребує не просто розширення репертуару, а створення художньо значущих творів, які поєднують сучасну музичну мову з глибинною культурною пам’яттю. У цих умовах важливо дослідити, яким чином оригінальні твори для домри впливають на виконавське становлення, педагогічну практику та національну самоідентифікацію музиканта.

Мета дослідження – проаналізувати роль оригінального репертуару для домри у формуванні української музичної ідентичності, а також визначити його педагогічну та мистецьку цінність в умовах сучасних культурних викликів.

На сучасному етапі інтенсивного оновлення українського домрового виконавства однією з найактуальніших проблем є дефіцит репертуару для домри, створеного українськими композиторами.

Важливість створення такого доробку обумовлена як виконавською практикою, так і загальною перспективою розвитку інструмента, адже «лише за наявності оригінального репертуару з урахуванням виразних і технічних можливостей інструмента ... має місце його самобутній розвиток» [2, 57]. Викладачі та студенти змушені використовувати транскрипції скрипкових, флейтових чи мандолінних творів, що лише частково задовольняє потреби у розвитку виконавських навичок і художнього мислення домристів. Відмова від використання творів російських композиторів стала не лише етичним і політичним рішенням, а й важливим кроком у формуванні нової культурної парадигми. За таких обставин вкрай важливим є створення якісного домрового репертуару, що враховує специфіку інструмента, поєднує фольклорні інтонаційні коди з образами, близькими сучасному слухачеві й виконавцеві та сприяє формуванню національного стилю у домровому виконавстві.

Сучасні твори для домри, створені українськими композиторами, виконують естетичну, стилетворчу та ідентифікаційну функцію. Вони формують інтонаційно-стилістичну базу, яка є носієм національної музичної мови та закладають основи для усвідомленого виконавського позиціонування у вітчизняному та міжнародному мистецькому просторі.

Музика таких авторів, як В. Власов, В. Івко, В. Іванов, Є. Мілка, Д. Клебанов, Б. Міхеєв, О. Олійник, В. Подгорний та інших, містить виразні ознаки українського національного стилю – інтонаційні формули, ладово-гармонічну основу, метроритмічну структуру, що тяжіє до народної традиції та специфічну образність. Їхні композиції не копіюють фольклор буквально, а є художньою інтерпретацією, сформованою на основі культурної пам'яті.

Важливу роль у вихованні виконавської ідентичності відіграють також обробки українських народних пісень, зокрема у сольному та ансамблевому репертуарі. Вони долучають студентів до архаїчних пластів музичного мислення, емоційно забарвлених інтонацій і жанрових моделей, що формувалися століттями. Через інтерпретацію цих творів формується технічна майстерність і емоційно-смілова глибина, що є ознакою зрілого національного виконавства.

Оригінальний репертуар для домри виступає не тільки навчальним ресурсом і виконавським матеріалом, а й слугує важливим інструментом формування й кодування культурної ідентичності, забезпечуючи концептуальний міст між традицією та інновацією, між

індивідуальним виконавським досвідом і колективною національною свідомістю.

Інтеграція творів українських композиторів у навчальний процес сприяє підвищенню якості музичної освіти та становленню цілісного мистецького світогляду. Ці композиції відповідають як технічним завданням розвитку учня чи студента, так і завданням естетичного й ціннісного виховання, формуючи національну свідомість і художній смак. Музика згаданих митців має виразний виховний потенціал: вона допомагає формуванню особистісних рис – відповідальності, внутрішньої зібраності, глибокого емоційного резонансу з музичним змістом. Її тематичні пласти, засновані на фольклорній символіці, історичній пам'яті та духовній спадщині, поглиблюють зв'язок виконавця з національною традицією й утверджують почуття належності до української культурної спільноти. Таким чином, авторський домровий репертуар постає як педагогічно орієнтований засіб виховання музиканта-громадянина – особистості, для якої виконавська діяльність є формою культурного служіння і світоглядного самовираження.

Усе зазначене вище засвідчує, що оригінальний репертуар для домри, створений українськими композиторами, є невід'ємною складовою виконавської практики й водночас чинником формування національної музично-виконавської ідентичності. Він акумулює інтонаційні та стилістичні риси української музичної традиції, репрезентує сучасне бачення народно-інструментального мистецтва та задає нові художні орієнтири в освітньому процесі. Інтеграція таких творів у навчальний процес відкриває перспективи оновлення мистецької освіти, формування цілісної особистості виконавця, здатного до глибокого переживання й осмислення художнього змісту. Це також засіб культурної самоідентифікації, збереження й трансляції духовної спадщини в умовах національного відродження.

Подальша робота у цьому напрямку має охоплювати:

- стимулювання композиторської творчості, орієнтованої на народні музичні інструменти;
- створення методичних рекомендацій для викладачів мистецьких закладів щодо використання сучасного українського репертуару;
- видання нотних збірників для різних освітніх рівнів;
- підтримку професійних конкурсів із народно-інструментального мистецтва, впровадження вимог щодо виконання

українських творів, окремих номінацій для композиторів і премій для учасників;

- розвиток цифрових бібліотек української домрової музики;
- державну популяризацію народно-інструментального виконавства як складової культурної ідентичності України.

Домра, як візитівка української культури, потребує активного представлення в медіа, освітніх та міжнародних проєктах. Лише за умов державної підтримки цей самобутній музичний інструмент зможе набути не лише мистецької, а й репрезентативної ваги у світі. Комплексність цих заходів сприятиме становленню домрового мистецтва нового часу, яке ґрунтується на національній традиції, відповідає сучасним викликам і впевнено інтегрується у світовий музичний простір.

Список використаних джерел

1. Данилюк Я. В. Розвиток домрового виконавства в Україні в контексті відродження народної музично-інструментальної культури на порубіжжі XX–XXI століть. *Аспекти історичного музикознавства*. 2019. № 18. С. 120–140. URL: https://aspekty.kh.ua/vypusk18/aspekty_18_7_danilyuk.pdf.
2. Калабська В. Оригінальний репертуар як складовий компонент підготовки майбутнього вчителя по класу домри. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2016. № 14. С. 52–58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppsv_2016_14_8.

З М І С Т

Кутало Єлизавета ДВІ ПАСАКАЛІЇ – ДВА СВІТИ: СТИЛЬОВІ ПАРАДИГМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ	3
Згама Анастасія МІСТЕРІЯ ХХ СТОЛІТТЯ НА ШЛЯХУ ДО ПОСТДРАМИ: «МУЧЕНИЦТВО СВЯТОГО СЕБАСТЬЯНА» К. ДЕБЮССІ	6
Кельник Ганна НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ В «ПОЛЬСЬКОМУ РЕКВІЄМІ» КШИШТОФА ПЕНДЕРЕЦЬКОГО	9
Печерська Світлана ВИКОНАВСЬКА КОНЦЕПЦІЯ СОНАТИ ДЛЯ ФОРТЕПІАНО С-MOLL СЕСІЛЬ ШАМІНАД (на матеріалі інтерпретацій Д. Коревара та Х.Р. Чанг)	13
Менцель Анна УКРАЇНСЬКІ МИТЦІ ТА ЇХ ШЛЯХ ДО ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ЧЕРЕЗ ЕМІГРАЦІЇ ТА ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ	15
Рибіцька Аріна СИМФОНІЯ № 1 «KLIPPERASTORALER» РУДА ЛАНГГОРА: ГІРСЬКА ОДІССЕЯ	18
Мунтян Анна НАСПІВИ ДО ОБРЯДУ МАЛАНКИ НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ (за записами Дніпровської академії музики 2015-2016 років)	21
Іванченко Павло ФУНКЦІЇ ТУБИ В ОПЕРАХ Р. ВАГНЕРА	23
Урбан Ірина ДО ПИТАННЯ ПРО ФЕНОМЕН НЕОСТИЛІСТИЧНОСТІ У КОНТЕКСТІ ФЛЕЙТОВОГО ДОСВІДУ	25

Буйновська Діана АВТОРСЬКІ ВЕРСІЇ «ВІЗУАЛІЗОВАНОГО ВИКОНАВСТВА» ТВОРІВ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ ДЛЯ БАНДУРИ	30
Берестовська Олександра ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ В МУЗИЧНИХ КОЛЕКТИВАХ XV ст.	32
Капітонова Вікторія СУЧАСНІ ТА ТРАДИЦІЙНІ СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ ВИКОНАВСЬКОЇ ПОДАЧІ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ	35
Ван Чен ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК КИТАЙСЬКОГО ТРОМБОНОВОГО МИСТЕЦТВА	38
Сюй Шанмін ТВОРЧІСТЬ МА СІКОНГА В КОНТЕКСТІ ТРАДИЦІЙ КИТАЙСЬКОЇ ОРКЕСТРОВОЇ МУЗИКИ	40
Трофімов Антон СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ НОВАЦІЇ КОНСТРУКЦІЇ ФАГОТА	42
Антіпіна Інна ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК КОМПОЗИТОР: ПЕРША УКРАЇНСЬКА АІ-ОПЕРА В КОНТЕКСТІ МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ	45
Башмакова Наталія РЕПЕРТУАРНА КОНЦЕПЦІЯ КАФЕДРИ НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДНІПРОВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ МУЗИКИ	48
Білоусова Світлана НОВИЙ ОБРАЗ ДОМРИ В МУЗИЦІ ЄВГЕНА МІЛКИ ТА БОРИСЛАВА СТРОНЬКА	51
Брондзя-Мартинюк Валентина КОЛАБОРАЦІЯ КОМПОЗИТОРА ТА ІНТЕРПРЕТАТОРІВ: ВІД ІДЕЇ ДО НОТНОГО ВИДАННЯ	54

Буйновська Діана «ВІЗУАЛІЗОВАНЕ ВИКОНАВСТВО» ОРИГІНАЛЬНИХ СОНАТНО-КОНЦЕРТНИХ ЖАНРІВ (на прикладі творів Анатолія Маціяки)	57
Данилюк Микола ПРОФЕСІЙНІ МУЗИЧНІ КОНКУРСИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ОРИГІНАЛЬНОГО РЕПЕРТУАРУ ДЛЯ АКАДЕМІЧНИХ НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ В УКРАЇНІ	61
Данилюк Яна ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ДОМРОВОМУ ВИКОНАВСТВІ: РОЛЬ ОРИГІНАЛЬНОГО РЕПЕРТУАРУ	65
Дмитренко Віктор ЗВУКООБРАЗ ЦИМБАЛІВ В СУЧАСНІЙ ОРКЕСТРОВІЙ ПРОГРАМНІЙ МУЗИЦІ КОМПОЗИТОРІВ ЗАКАРПАТТЯ	69
Душний Андрій НАУКОВО-МИСТЕЦЬКИЙ ПРОЕКТ «ЛЬВІВСЬКА ШКОЛА БАЯННО-АКОРДЕОННОГО МИСТЕЦТВА»: АНАЛІТИКА ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ (до 20-річчя від дня заснування)	72
Ковнір Сергій РЕКВІЄМ «ПАНАХИДА ЗА ПОМЕРЛИМИ З ГОЛОДУ» Є. СТАНКОВИЧА - ДМ. ПАВЛИЧКА У БАСОВОМУ РЕПЕРТУАРІ ХХІ СТОЛІТТЯ	77
Лисогор Ірина ПРОГРАМНІСТЬ В ОРИГІНАЛЬНИХ ТВОРАХ ДЛЯ ДОМРИ	80
Любінець Назарій КОМПОЗИЦІЙНІ ПРИЙОМИ В ТВОРЧОСТІ «MOTION TRIO»	83
Нагорна Ольга ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ПОНЯТТЯ «ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКА КУЛЬТУРА» У МЕТОДИЦІ ПРОФЕСОРА Є.С. МІРОШНИЧЕНКО	85
Писаренко Юлія ЕСТРАДНО-ДЖАЗОВІ СТИЛІ ЯК ВИКОНАВСЬКІ СКЛАДОВІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ	88

Пірус Владислав РЕПЕРТУАРНА ПАЛІТРА ПАНІСТА- КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА: ВІД КЛАСИКИ ДО СУЧАСНОСТІ	91
Половинка Ірина ФІЛОСОФІЯ ЗВУКУ ТА ТИШІ У ТВОРІ «EQUINOX» ТОРУ ТАКЕМІЦУ ДЛЯ ГІТАРИ СОЛО	94
Роюк Наталія, Коваленко Аліна ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БАНДУРНОГО РЕПЕРТУАРУ У СУЧАСНОМУ ВИКОНАВСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ	96
Стрілець Тетяна МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН: ДОСВІД ВИКЛАДАЧІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «НАРОДНЕ ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО» ХАРКІВСЬКОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ МИСТЕЦТВ	101
Суржина Нонна ПАРТІЇ МЕЦЦО-СОПРАНО У ТВОРАХ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ: ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ АСПЕКТИ	104
Терновий Олексій РЕНЕСАНСНА ЛЮТНЯ В УКРАЇНІ: РЕПЕРТУАРНИЙ ДІАПАЗОН СУЧАСНОЇ ВИКОНАВСЬКОЇ ПРАКТИКИ	107
Тряннов Максим СИНТЕЗ ТРАДИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ: МУЗИЧНИЙ ТА ЕТИЧНИЙ ЗМІСТ СЮЇТИ «ХОРОВОД» КОСТЯНТИНА БЛЮХА	109
Тулянцев Андрій УКРАЇНСЬКИЙ РЕПЕРТУАР ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ СТАТУС ДНІПРОВСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ТЕАТРУ ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ	111
Хорошавіна Олена ТВОРЧА ОСОБИСТІСТЬ АНАТОЛІЯ ВОРОХОБІНА У ФОРМУВАННІ ОДЕСЬКОЇ ГІТАРНОЇ ШКОЛИ: ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	114
Швачка Анжеліна ФЕНОМЕН ТРАГІЗМУ ЖІНОЧОЇ ДОЛІ В ОПЕРАХ Дж. ВЕРДІ	116

Ялоза Антон
СТАНОВЛЕННЯ ДНІПРОВСЬКОЇ
АКАДЕМІЧНОЇ ГІТАРНОЇ ШКОЛИ

119

Наукове видання

**МУЗИЧНИЙ ТВІР
У СВІТЛІ КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОЇ
ЕВОЛЮЦІЇ ЕПОХ
та
ОРИГІНАЛЬНИЙ РЕПЕРТУАР
ЯК ДЕТЕРМІНАНТА
МУЗИЧНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ**

Відповідальний за випуск
В.В. Громченко

Коректор
Ю.В. Гончаров